

Oznanilo novih bukev v domačim jeziku

pod imenam:

„ŽIVINOZDRAVILSTVO“

za živinozdravnike, živinorejce, kmetovavce in posestnike živine sploh in povabilo na naročbo teh bukev.

Sedem lét je minulo kar je prišel 1. del „bukev za kmeta“ na svitlo. Že davnej poprašujejo ljudje po 2. in 3. delu, ki sta bila napovedana, in ki bi bila imela obseči ozdravljanje vsih plemen domače živine in vse to, kar scer živinozdravilstvo dotika.

Ker pa se je kmetijska družba že od leta 1844 pripravljala, na svojim vertu na Poljanah podkovijsko in živinozdravniško učilnico napraviti, je pisavec „bukev za kmeta“ od leta do leta odlaševal, objubljena slednja dela spisati, zato ker je namenil po tem s združeno pomočjo obširne bukve na svitlo dati, ki naj bi od konca do kraja vse obsegle, česar je zdravnikom, živinorejcam in kmetovavcem sploh potreba, de dobijo s temi bukvami prave „hišne bukve“ v roke, ktere jim bojo v vsaki potrebi v pomoč.

Zdej, ko je kmetijska družba v prid dežele to dolgo zaželjeno učilnico odpèrla, se je potreba teh bukev toliko bolj očitvidno pokazala, ker se morajo tudi učencam iz mnogoverstnih podkovijskih in živinozdravilskih vednost potrebne bukve v roke podati, in spodej podpisana učenika sta se zedinila, te imenitne, v slovenskim jeziku *perve* bukve, na svitlo dati, in scer v *enim* delu, ki pa bo obsegel:

- 1) nauk podkovanja zdravih in bolnih kopit in ozdravljanje vsih kopitnih bolezin,
- 2) poznanje vsih vunanjih in notranjih delov, iz kterih živinske trupla obstoje, in njih opravil v zdravim stanu,
- 3) obširni nauk živinoreje domače živine vsačiga plemena, in njeniga plemenjenja,
- 4) razlago bolezin sploh,
- 5) popis vsih zdravih sploh, in kako se rabijo.
- 6) nauk v spoznanju in ozdravljanju vsih vunanjih in notranjih bolezin kónj, goveje živine, ovac, kóz, prešičev in psov,
- 7) obširni nauk pri porodih, lahkkih in težkih, naše domače živine,
- 8) poduk v razsojevanju vunanjih oblik (vunanje podobe) živine,
- 9) poduk klavno živino in mesó za všitek ogle-dovati,
- 10) sodijsko živinoznanstvo, to je, kako se pri kupovanju, pri pravadah zastran kupljene, ranjene ali scer poškodovane živine po postavah ravnati.

Vsak lahko iz tega pregleda zapopade obširnost teh bukev in njih koristnost, de bojo zares prave hišne bukve, v kterih se bo svét in pomoč za vsako potrebo našla.

Te bukve so za natis pripravljene.

Ker pa nobeden ne more tirjati, de pisavca teh bukev zraven zares veliciga truda, ki ga take imenitne bukve prizadenejo, bi morebiti poverh truda še denarno škodo terpela, sva sklenila na znanje dati, de se bo natis teh bukev še le potem začel, kader se bo 400 naročnikov za nje oglasilo, kterih naročila bojo ravno toliko znesle, de bojo pripravljavni in tiskarni stroški, popir in pridjane podobe poplačani. Če se bo čez to več izti-

sov poprodalo, bo prav, in bo povračilo za veliki trud, — če se jih pa ne bo več spečalo, bova imela za naji trud le edini dobiček v veseli vesti, de sva za prid svoje mile domovine kaj koristniga storila.

De se pa pri izdatvi te knjige *poprejšnih naročil* posluživa, nam veléva mnogoverstna žalostna skušnja, ki nas uči, de se *veči* število slovenskih bukev le težko v denar spravi, če so le nekoliko dražji od pratike. Mi ne očitava v ti zadevi toliko mlačnost Slovincam, kakor to, de naše prosto ljudstvo še premalo *brati* zna in je za branje *premalo* omikano. — Pa tudi po vsih družih deželah je pri izdajanju večih bukev dostikrat navada, de se *naročniki* *popred* oglasijo, in se zavežejo po oznanjeni ceni bukve kupiti.

Zatorej povabiva vse gori imenovane rojake in pa tudi *slovenske rodoljube sploh*, de naj pripomorejo k izdatvi teh bukev, ki bojo na toliko strani koristne, pa tudi v slovenskim slovstvu *perve* tega obsežka, kakoršnih — postavimo — Nemci že na cente imajo.

Cele bukve bojo obsegle 40 do 50 pól (Bogen). Vsak teden pride ena pola na svitlo, ki bo veljala 4 krajc. dobriga denarja.

Vsak, ki se na te bukve naroči, pošlje v *zagotvilo naročbe* 40 krajc., ki se bojo porajtali za plačilo *poslednih* (zadnih) deset pól.

Za vsako *pervih* 30 ali 40 pol pa pošlje naročnik potem, ko se bo izdajanje bukev začelo, 4 krajc.; proti tem bo izdano póló prejel. Ker bi pa tistim, ki se bojo po *pošti* naročili, pošiljanje po 4 krajc. za vsako póló *posebej*, preveč poštnih stroškov prizadjalo, bi jim bolj kazalo, ako bi morebiti za 5 pól *na enkrat* 20 krajc. skupej poslali, ali če jim je prav, še za več pól naprej.

Dobivale se bojo posamesne pôle v *tiskarnici gosp. Blaznika*, kamor naj vsak *sam* pride, ali naročivni listek, ki ga bo sleherni dobil, *pošilja*.

Se vé, de se mora denar za pošiljanje izdanih pól po pošti *poprej* nama poslati, ker se mora *poštnina* po sedanjih postavah že tukaj odrajtati. Ta poštnina bo znesla za eno póló 1 krajc. — Postavimo tedaj, de kdo za 5 pól 20 krajc. predplačila pošlje, taki naj priloži še 5 krajc. poštnine za teh 5 pól, tedaj v vsim skupej 25 krajc.

Nadjava se, de po ti poti, de ni treba vsiga denarja na enkrat vložiti, ampak le *pervikrat* 40 krajc., potem pa vsak teden (kdor nima tistiga krajcarja za poštnino odrajtati) le 4 krajc. (če noče za 5 pól naprej plačati), bo vsak lahko k tem bukvam prišel, kterih vrednost bo vsak nar bolj iz obširniga, na vse strani koristniga zapopadka spoznal.

Oglasi za *naročbo* so *zadnji čas* do vsih *Svetih odperti*. Če se nar menj 400 naročnikov ne oglasi, bova primorana, namenjeno delo opustiti.

Povabiva tedaj še enkrat prijazno k naročbi napovedanih bukev, in prosiva vse rodoljube, de naj, marsikterimu naznanilo naročbe olajšati, *nabirajo* v svoji okolici naročila na napovedane bukve.

V Ljubljani 20. kimovca 1850.

Dr. Bleiweis in Dr. Strupi.